

Kada' i kader

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Abdulaziz b. Merzuk et-Tarifi

Prijevod: Senad Muhić

Revizija:
Ersan Grahovac

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿القضاء والقدر﴾

« باللغة البوسنية »

عبد العزيز بن مرزوق الطريفي

ترجمة: سناد موهيتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2014 - 1435

IslamHouse.com

Kada' i kader

➤ Allah Uzvišeni je odredio sudbine stvorenja prije nego ih je stvorio. Allah Uzvišeni veli:

1. ***On je sve stvorio i kako treba uredio!*** (El-Furkan, 2.)
2. ***Mi sve s mjerom stvaramo.*** (El-Kamer, 49.)
3. ***A Allahova zapovijed je odredba konačna.*** (El-Ahzab, 38.)

Allah je odredio i dobro i zlo, kao što se u ispravnom hadisu navodi: „I da vjeruješ u odredbu dobra i zla.“¹

Allahovo znanje je usko vezano sa Njegovom odredbom, jer sudbine ne može odrediti osim onaj ko ih poznaje, niti detalje vezane za nju, kao što ni njihov početak i kraj ne može poznavati osim onaj ko ih je stvorio.

Allah Uzvišeni veli:

1. ***A nek znate da je Allah kadar sve i da Allah znanjem Svojim sve obuhvaća!*** (Et-Talak, 12.)
2. ***A kako i ne bi znao Onaj Koji stvara, Onaj Koji sve potanko zna, Koji je o svemu obaviješten.*** (El-Mulk, 14.)

¹ Bilježi Muslim, br. 8., od Omera b. El-Hattaba.

Onaj ko negira Njegovo znanje, takav negira i Njegovu odredbu, a i onaj ko negira Njegovu odredbu, ujedno negira i Njegovo znanje.

Sudbine stvorenja su već zapisane kod Allaha u Knjizi. On veli:

1. *U Knjizi Mi nismo ništa izostavili.* (El-En'am, 38)

2. *Sve smo Mi to u Knjizi jasno pobrojali.* (Jasin, 12)

Postoje dvije vrste stvorenja:

1. Stvorenja koja su mu potčinjena i koja nemaju mogućnost izbora, kao zvijezde, planete i sl.

2. Stvorenja koja imaju mogućnost izbora, kao što su ljudi, džinni, meleki. On ih nije stvorio kao bića koja nemaju izbora i nije ih prisilio da griješe, pa da ih zbog toga kazni, niti ih je stvorio kao bića koja imaju neograničenu slobodu, pa da zajedno sa Njim uređuju svijet, nego im je dao određenu mogućnost koja opet zavisi od Njega. On veli: *Kur'an je samo pouka svjetovima, onome od vas koji hoće da je na Pravome putu, a vi ne možete ništa htjeti ako to Allah, Gospodar svjetova, neće!* (Et-Tekvir, 27-29.)

Allah je stvorio robove, a i ono što oni rade, kao što se u ajetu navodi: *Kako se možete klanjati onima koje*

sami klešete? - upita - kad Allah stvara i vas i ono što napravite? (Es-Saffat, 95-96.)

Allah je učinio da za svaki posao postoji njegov uzrok koji se mora uraditi i sve to prizilazi iz njegovog sveobuhvatnog znanja i velike mudrosti kojima On upravlja kosmosom na veoma precizan način.

I nije dozvoljeno da razum ne povjeruje u ono što ne može razumjeti, a tiče se Allahove odredbe, jer postoje mudro uređene stvari koje razum ne može razumjeti, a razum je kao posuda, dok su određene mudrosti poput vode u moru koju posuda ne može obuhvatiti, pa kada bi se razumom pokušale razumjeti te stvari, on ne bi mogao izdržati i došao bi u stanje zbunjenosti.

Dugo razmišljanje o određenim mudrostima samo povećava zbunjenost, kao npr. što dugo gledanje u Sunce samo povećava bol i zbunjenost.